

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Αθήνα, 1-6- 2007
Αριθμ. Πρωτ: 2009

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ : 225/2007

ΠΡΟΣ: Γενική Διεύθυνση Τοπικής
Αυτοδιοίκησης/Διεύθυνση
Τεχνικών Υπηρεσιών/ Τμήμα
Γενικών Υποθεσεων

I. Με το αρ. πρωτ. 20404/16-4-2007 έγγραφό της η Γενική Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης/Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών/Τμήμα Γενικών Υποθέσεων, ερωτά αν, εν όψει των οριζομένων στο άρθρο 75 του Ν.3463/2006 η διενέργεια λογοτεχνικών διαγωνισμών με απονομή χρηματικού Βραβείου από τους Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού εμπίπτει στις αρμοδιότητες τους και σε καταφατική περίπτωση ποιο είναι το νομικό καθεστώς που διέπει τη διενέργειά τους.

II. Με τη διάταξη του άρθρου 101 του Συντάγματος ορίζεται ότι:

" 1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα. 2. (...). 3. Τα περιφερειακά όργανα του Κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους. Τα κεντρικά όργανα του Κράτους, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει".

Περαιτέρω, στη διάταξη του άρθρου 102 παρ. 1 αυτού ορίζεται ότι: "Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Στο άρθρο 75 του Ν.3463/2006 προβλέπονται τα ακόλουθα σχετικά με την αρμοδιότητα των ΟΤΑ Α΄ βαθμού.

«Ι. Οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς:

α)....., στ) Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως:

1. Η κατασκευή, διαχείριση και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Παιδείας και ιδιαίτερα η συντήρηση, η καθαριότητα και η φύλαξη των σχολικών κτιρίων.

2. Η ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών.

3. Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

4. Η ίδρυση και λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής.

5. Η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ., καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

6. Η προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.

7. Η επισκευή, συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών και ιστορικών σχολικών κτιρίων και κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

8. Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή η συμμετοχή τους σε αυτά.

9. Η προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.

11. Η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων, όπως δημοτικών και κοινοτικών γυμναστηρίων, αθλητικών κέντρων και δημοτικών και κοινοτικών χώρων άθλησης.

12. Η προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων...»

III. Από το συνδυασμό των διατάξεων που παρατέθηκαν προκύπτουν τα ακόλουθα: α) Το Σύνταγμα καθιερώνει ένα οργανωτικό σχήμα κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ του Κράτους και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), σύμφωνα με το οποίο το Κράτος έχει κατ' αρχήν γενική αρμοδιότητα διοίκησης των υποθέσεων της χώρας, ενώ οι Ο.Τ.Α. έχουν αρμοδιότητα διοίκησης των υποθέσεων που έχουν τοπικό χαρακτήρα (βλ. Αποφ. Ολ. ΣτΕ 3415/2001, ΣτΕ 888/1997, 1397/1995, 3295/1994, Ολ. ΣτΕ 3194/1990).

β) Γενικές -κρατικές υποθέσεις είναι εκείνες, οι οποίες συνάπτονται αμέσως προς τη γενική κρατική πολιτική και αφορούν, με βάση το αντικείμενο και τη σπουδαιότητα που παρουσιάζουν, σε ολόκληρο το Κράτος (βλ. Αποφ. ΣτΕ 888/1997, 2116/2000). γ) Τοπικές υποθέσεις είναι εκείνες που έχουν τοπικό χαρακτήρα, ανακύπτουν, δηλαδή, στα χωρικά πλαίσια των Ο.Τ.Α., και δεν έχουν επιρροή στη λοιπή χώρα ή στα εθνικά συμφέροντα (βλ. Αποφ. ΣτΕ 2116/ 2000, Ολομ. ΣτΕ 739/1998, 2309/1992, 2041/1967). Δεν εμπίπτουν στην έννοια των τοπικών υποθέσεων εκείνες που αναφέρονται στην προαγωγή των γενικότερων συμφερόντων της χώρας ή έχουν σκοπό την ικανοποίηση ορισμένων βασικών αναγκών του πληθυσμού της ή ευρύτερων περιοχών της κατά τρόπο ενιαίο, η δε σχετική δραστηριότητα μπορεί να αναπτυχθεί ορθολογιστικά σε πλαίσιο ευρύτερο από το πλαίσιο της περιφέρειας ενός Ο.Τ.Α. (βλ. ΕλΣ Προ IV Τμ. 36/2000, 106/2001, ΥΠ Τμ. 172005).

Με τον νέο κώδικα περί Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006) στο άρθρο 75 με το οποίο προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α' βαθμού

επαναλαμβάνεται αρχικώς η γενική αρχή που αφορά τη σύνδεσή τους με τη ρύθμιση μόνο των τοπικών υποθέσεων εξειδικευόμενη με βάση τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας και επιπλέον προσδιορίζεται ως στόχος της δραστηριότητάς στους η προστασία, ανάπτυξη και συνεχής βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας συνολικά. Περαιτέρω δε προσδιορίζονται, ενδεικτικά, από το νόμο οι τομείς αρμοδιότητας των ΟΤΑ και απαριθμούνται οι δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Η απαρίθμηση αυτή παρ' ότι ενδεικτική περιγράφει πάντως τα γενικά πλαίσια της δράσης της τοπικής αυτοδιοίκησης κατ' εξειδίκευση των προβλέψεων του Συντάγματος και της γενικής διατύπωσης της παρ.1 του άρθρου 75, καθώς και τα μέσα και τις δράσεις δια των οποίων αυτές οι αρμοδιότητες υλοποιούνται .

Εν προκειμένω, η πραγματοποίηση λογοτεχνικών διαγωνισμών δεν προβλέπεται ρητώς στην αναφορά των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ που περιλαμβάνει ο νόμος για τον πολιτισμό και την παιδεία . Η παράγραφος στ' 5 του άρθρου 75 του Ν.3463/2006 προβλέπει ότι αρμοδιότητες των ΟΤΑ γύρω από ζητήματα πολιτισμού είναι η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ., καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

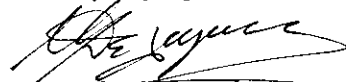
Και πέραν αυτού, εν όψει της ενδεικτικής παράθεσης των αρμοδιοτήτων στη συγκεκριμένη διάταξη, οι λογοτεχνικοί διαγωνισμοί για την ανάδειξη νέων λογοτεχνών γενικώς, χωρίς άλλη σύνδεση με την τοπική κοινωνία και τον πολιτισμό της, έστω και αν περιορίζονται τοπικά εντός των ορίων της αρμοδιότητας ενός συγκεκριμένου Δήμου που τους διεξάγει, δεν αφορούν τοπική υπόθεση κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, αλλά συνάπτονται, αμέσως, προς τη γενική κρατική πολιτική που αφορά την προστασία, ανάδειξη και προώθηση της συγκεκριμένης συγγραφικής δραστηριότητας ασκούμενη από το Υπουργείο Πολιτισμού το οποίο και έχει θεσπίσει λογοτεχνικούς διαγωνισμούς που αφορούν σε ολόκληρο το κράτος.

Θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι μια τέτοια δραστηριότητα εμπίπτει στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ, μόνον, εφόσον ο διαγωνισμός συνδεόταν άμεσα με κάποιο θέμα ή τομέα τοπικού αποκλειστικά ενδιαφέροντος την ανάδειξη ή εξυπηρέτηση του οποίου θα υπηρετούσε. Οίκοθεν νοείται ότι στην περίπτωση αυτή είναι αναγκαία η λήψη σχετικής απόφασης από το αρμόδιο συλλογικό όργανο του ΟΤΑ που είναι το Δημοτικό ή το Κοινοτικό Συμβούλιο στο πλαίσιο του γενικού τεκμηρίου αρμοδιότητας που έχουν από τα άρθρα 93 και 110 Ν.3463/2006 .

Κατόπιν των ανωτέρω έχουμε την γνώμη ότι η απάντηση στο ερώτημα που τέθηκε είναι αρνητική, υπό την προεκτεθείσα επιφύλαξη.

Η Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Μαρία Δεληγιάννη

ΚΟΙΝ: Ν.Σ.Κ
Τμήμα Μελετών

